

Ubrania i zabawki, a środowisko i klimat.

Przed przystąpieniem do pracy uważnie przeczytaj tekst dołączony do zadań.

Tekst do zadań 1, 2, 3 i 4

Czy lubicie dostawać ubrania i zabawki? Nowy T-shirt lub zestaw klocków Lego z pewnością cieszą, lecz warto wiedzieć, że to, co sprawia nam chwilową radość, niekoniecznie jest dobre dla środowiska. Wszystkie wyprodukowane przez ludzi przedmioty powstają z zasobów naturalnych. Prawdopodobnie znajdziecie w swoim domu T-shirt wykonany z bawełny, drewniane klocki, lnianą koszulę lub wełniany sweter. Do wyprodukowania tych przedmiotów trzeba ściąć drzewa, wyhodować i zebrać kwiaty bawełny lub len albo ostrzyć owce. Do wyprodukowania zabawek z plastiku lub uszycia ubrań z poliestru potrzebna jest ropa naftowa – ta sama, z której powstaje benzyna do samochodów. Wszystkie przedmioty, które produkujemy, oddziałują na klimat i środowisko, np. wyprodukowanie bawełny wymaga zastosowania ogromnych ilości wody, co często prowadzi do osuszania terenów, a to z kolei szkodzi roślinom i zwierzętom. Wycinając las pozyskujemy drewno, jednak tym samym niszczymy dom wielu gatunków zwierząt oraz zaburzamy ekosystem.

Bawełna, drewno czy wełna to **materiały naturalnie** występujące w przyrodzie, które rozłożą się stosunkowo szybko. Natomiast aby wyprodukować przedmioty z plastiku lub bluzkę z poliestru, ropa naftowa jest poddawana wielu procesom – materiały te nie występują naturalnie w przyrodzie, a zostały stworzone przez człowieka. Takie materiały nazywamy **syntetycznymi**. Poliester wytwarza się z granulatu PET – małych granulek, które po stopieniu mogą stać się albo bluzką, albo plastikową butelką; wiele ubrań, które kupujemy w sklepach stworzone są z tego samego materiału, z którego robi się plastikowe opakowania (np. kubeczki na jogurt) lub siatki. Ubrania wykonane z materiałów syntetycznych, z których wyrosliśmy, lub takie, które zwyczajnie nam się znudziły, nie rozłożą się szybko – zostaną na wysypiskach nawet przez 500 lat. Wyobraźcie sobie, że żyjecie w świecie pełnym odpadów z czasów Krzysztofa Kolumba – właśnie taka rzeczywistość może czekać następne pokolenia. Ilość i jakość ubrań oraz zabawek, które kupujemy, ma ogromne znaczenie. Jednak równie istotne jest to, jak obchodzimy się z tymi, które już posiadamy, a które przestały już pełnić swoją funkcję.

Zadanie 1.

Polecenie

Co widzisz? Dopasuj terminy do obiektów na obrazkach.

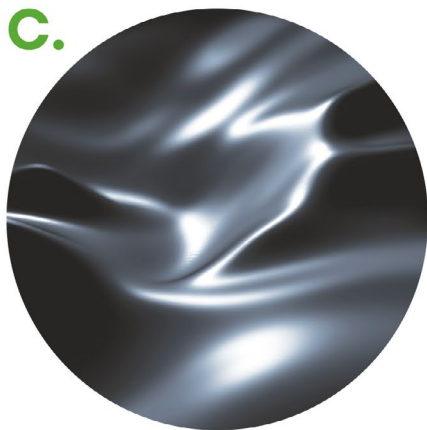
A.

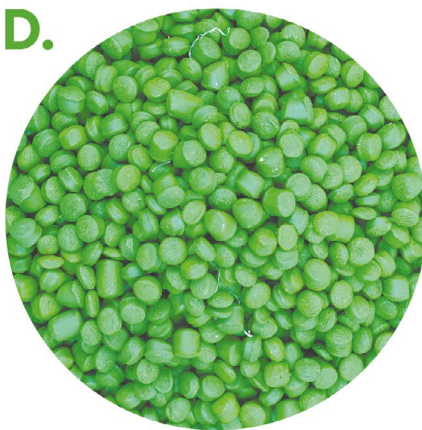
B.

C.

D.

E.

- granulat PET – .....
- ropa naftowa – .....
- kwiat bawełny – .....
- wełna – .....
- len – .....

Zadanie 2.

Polecenie

Podaj 4 naturalne materiały, z których można uszyć ubrania lub wyprodukować zabawki.

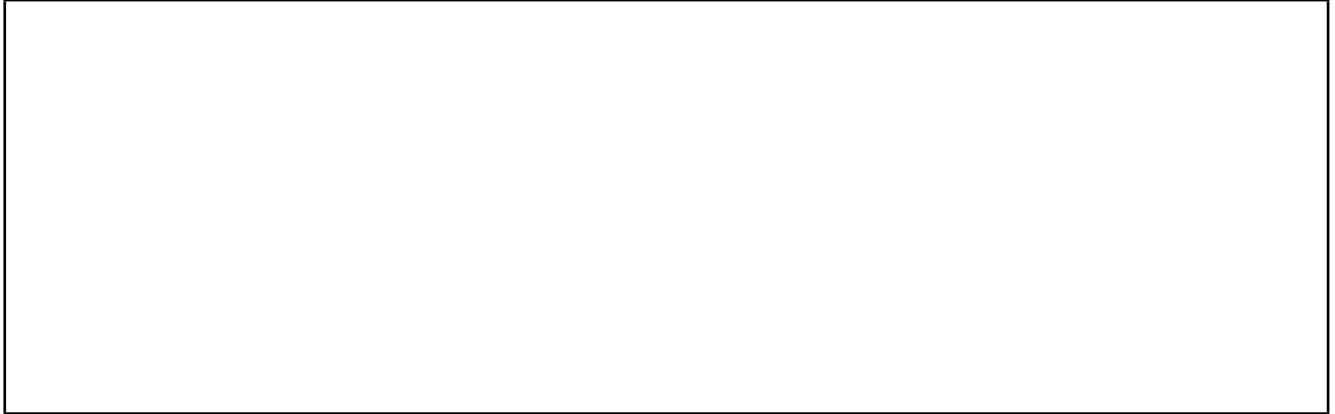
..... / ..... / ..... / .....

Zadanie 3.

Polecenie

Przejrzyj swoje zabawki. Wybierz 5, którymi już się nie bawisz i podaruj je komuś – może to być brat, siostra, kuzynostwo lub kolega/koleżanka z klasy. W ten sposób zachowasz się bardzo ekologicznie - zyskasz dodatkowe miejsce, a zabawki nie trafią na wysypisko, lecz zyskają drugie życie. Narysuj zabawki, które oddałeś.

Miejsce na rysunki:

Zadanie 4.

Polecenie

Zagadki – czy potrafisz na nie odpowiedzieć?

- Ma puchate kwiaty, mogą powstać z niej džinsy.
.....
- Nasiona tej rośliny mają dużo dobrego tłuszczu oraz wspomagają trawienie.
Z jego włókien tworzy się przewiewne ubrania, najczęściej noszone latem.
.....
- Może powstać z niej benzyna, koszulka lub kubeczek na jogurt.
.....
- .....